ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ФАХОВИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ РІК ЗАСНУВАННЯ - 1966

Відділення Дизайн

ЦК Дизайн

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DS002 Основи теорії дизайну / Fundamentals of Design Theory
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	02 Культура і Мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	Дизайн
Семестр	5 семестр (9 кл), 3 семестр (11 кл)
Факультет /відділення	Дизайн
Курс	3 курс (9 кл), 2 курс 11 кл)
Анотація курсу	**Мета** викладання навчальної дисципліни «Основи теорії дизайну» – дати основні поняття теорії та методики дизайну, розвинути у студентів почуття гармонії форми, знання основних історичних закономірностей еволюції формоутворення; підготувати студентів до проектування в галузі дизайну. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є формування цілісного знання про дизайн, як засіб створення предметно-просторового середовища та візуальних комунікації, та система знань про закономірності розвитку дизайну як здатності людини проектувати і створювати предметне оточення. Основні **завдання** вивчення дисципліни – оволодіти програмним матеріалом курсу та навчити використанню закономірностей композиції, сприйняттю і аналізу форми, підготувати студентів до проектування в галузі дизайну; опанувати терміни та поняття з історії дизайну на рівні тлумачення та використання у навчальному процесі та формування фундаменту майбутньої практичної діяльності. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні опанувати основні категорії і поняття; сутність теорії дизайну; основні принципи і закономірності побудови гармонійної форми; етапи і

	послідовність виконання дизайн-проекту; історичні етапи та закономірності розвитку дизайну; навчитись аналізувати об'єкти дизайну, визначати стильову приналежність; використовувати набуті знання на практиці – в процесі виконання навчальних завдань та професійній діяльності.
Сторінка курсу в MOODLE	Курс: Основи теорії дизайну
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Веретільник Анна Валеріївна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: annaveretilnyk83@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_d24.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 02 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 05 Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 01 Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності. СК 12 Здатність презентувати результати власної та/або командної творчої діяльності, у тому числі продукт дизайну перед різними аудиторіями.
Перелік програмних результатів навчання	РН 02 Діяти на основі етичних принципів, правових і безпекових норм у професійній діяльності з урахуванням культурних, релігійних, етнічних відмінностей та національних особливостей. РН 05 Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або у співпраці в творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір. РН 08 Використовувати успішні українські та закордонні дизайнерські практики. РН 11 Обґрунтовувати вибір технік, технологій та

	матеріалів для створеного або спроєктованого об'єкту (продукту) дизайну, враховуючи його екологічну безпечність.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 15 Кількість семінарських годин – 30 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 45 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	1. За джерелом одержуваних учнями знань: вербальні, наочні, практичні методи (виконання практичних робіт). 2. За рівнем пізнавальної активності і самостійності студентів: пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний; частково-пошуковий або евристичний; дослідницький, метод проектів.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Загальні поняття предмету.	Визначення поняття «дизайн». Основні характеристики дизайну. Предмет теорії дизайну, основні задачі курсу. Дизайн як засіб проектування та як наука.
Тема 2. Загальна характеристика дизайн-діяльності.	Методи дизайну. Тема, головна мета дизайн-проекту. Розробка концепції. Середовища, та прикладний характер дизайн-процесу. Особливості дизайнерського мислення. Визначення поняття «дизайн-процес». Етапи виконання проекту. Пошук креативного рішення. Умови виконання проекту (функція, конструкція, технологія, матеріали). Кейс ДИЗАЙН_ГРА
Тема 3. Дизайн предметно-просторового середовища.	Структура предметно-просторового середовища. Природне та антропогенне середовища, їх взаємодія. Реальні та віртуальні середовища. Абстракція, символіка і візуальна метафора. Дизайн-концепція.
Тема 4. Інструменти комунікації.	Структура композиції в дизайні. Системний аналіз як засіб вивчення теорії композиції (елементи, структура, формоутворююча ознака та ін.). Простір, типи балансу, негативний і позитивний простір. Макет. Лінії. Шрифт. Колір. Фото.
Тема 5. Форми кінцевих продуктів дизайн-діяльності.	Ринок графічного дизайну. Проекти. Публікації. Ілюстрації. Корпоративний імідж. Логотипи та рекламна продукція. Упаковки. Реклама.

Тема 6. Дизайн в інформаційному середовищі.	Інформаційне середовище. Співвідношення реальностей різного рівня. «Віртуальна реальність». Властивості віртуальних подій. Речі, знаки, символи. Роль знаку в культурах різного типу. Семіотика культури і дизайн інформаційних об'єктів. Тропічність язика медіадизайну.
Тема 7. Реалізація дизайн-проектів.	Можливі суб'єкти у дизайнерському середовищі. Види оцінок дизайн-проектів. Поняття архітектоніки та режисури у дизайнерській діяльності. Дизайн в рекламній справі. Аналіз ринку. Стратегія. Рекламний текст.
ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин студент може отримати індивідуальний графік навчання за погодженням із керівником курсу, завідувачем ЦК та завідувачем відділення.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Підсумковий контроль	Диференційний залік у кінці семестру за результатами поточної успішності (у формі підсумкового модульного контролю).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль** та **семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбуватися у формі диференційного заліку (у формі підсумкового модульного контролю)

Розрахунок підсумкової оцінки

Для предметів із заліком: Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (**S**). Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить **1**.
Формула: O=S×1

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної роботи

З метою забезпечення диференційованого підходу до навчання здобувачам освіти пропонуються завдання трьох рівнів складності:

І рівень — репродуктивний (базовий). Передбачає засвоєння, відтворення та систематизацію теоретичного матеріалу. Види завдань: тестування, визначення понять, установлення відповідностей, класифікація видів і методів дизайну.

ІІ рівень — аналітичний. Передбачає застосування теоретичних знань для аналізу, порівняння та оцінювання об'єктів дизайну. Види завдань: порівняльний аналіз об'єктів, визначення їхніх функціональних і естетичних характеристик, аналіз переваг і недоліків, обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення.

ІІІ рівень — творчо-проєктний. Передбачає самостійне визначення проблеми, дослідження аналогів, вибір способу розв'язання та розроблення авторської концепції. Види завдань: дослідницькі роботи, проєктні пропозиції, презентації концепцій удосконалення об'єктів дизайну.

Рівні складності	**Види навчальної роботи**	Кількість балів	Кількість балів всього
І рівень	Тести	2шт по 10 б	20
І рівень	Кейс-гра	10 б на команду	10
ІІ рівень	Практична робота	2 по 10 б	20
ІІ рівень	Презентація/ Самостійна робота	3 по 10б	30
ІІІ рівень	Підсумкове творче завдання	20	20
Всього			100

Також студенти можуть отримати додаткові бали за активність на парах та усні відповіді

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної роботи	
Тести	Тести оцінюються відповідно до кількості правильних відповідей
Кейс-гра	На кожну команду видається 10 балів, якщо команда справилась з завданням бали розподіляються між учасниками відповідно до проробленої роботи.
Практична робота	Виконання плаката, афіші або іншої графічної продукції. 10 Студент виконав практичну роботу в повному обсязі, демонструє глибоке розуміння теми, вільно володіє навчальним матеріалом і правильно застосовує нормативну фахову лексику під час захисту. Самостійно аналізує результати, аргументує прийняті рішення та робить обґрунтовані висновки. Студент вільно та послідовно презентує проєкт, глибоко володіє

	матеріалом, правильно застосовує нормативну фахову лексику, аргументує проєктні рішення та вичерпно відповідає на запитання. 9 Практичну роботу виконано повністю та якісно. Студент добре володіє матеріалом, вільно використовує фахову термінологію, аргументує власні рішення, допускає лише незначні неточності. Студент добре володіє матеріалом, логічно представляє проєкт, використовує фахову термінологію, відповідає на запитання, допускаючи незначні неточності. 8 Практичну роботу виконано в повному обсязі. Студент демонструє достатній рівень знань, правильно застосовує основні фахові терміни, обґрунтовує більшість рішень, проте допускає окремі неточності в поясненнях. 7 Практичну роботу виконано переважно правильно. Студент розуміє основний зміст завдання, використовує фахову лексику, але має певні труднощі з аргументацією та поясненням окремих рішень. Студент розкриває основний зміст проєкту, але не завжди аргументує рішення, допускає помилки у фаховій лексиці або потребує уточнювальних запитань. 6 Практичну роботу виконано з окремими недоліками. Студент загалом розуміє тему, але демонструє неповне володіння матеріалом, обмежено використовує фахову термінологію та потребує уточнювальних запитань під час захисту. 5 Практичну роботу виконано частково або з помітними недоліками. Студент володіє основними поняттями на задовільному рівні, проте має труднощі з їх застосуванням, аргументацією та формулюванням висновків. 4 Практичну роботу виконано на недостатньому рівні. Завдання реалізовано частково, студент допускає суттєві помилки, має труднощі з використанням фахової лексики та поясненням результатів. 3 Практична робота містить значні недоліки. Студент демонструє фрагментарні знання, недостатньо розуміє мету завдання, не може належно обґрунтувати більшість прийнятих рішень. 2 Практичну роботу виконано на низькому рівні. Результат не відповідає значній частині вимог, студент демонструє мінімальне розуміння матеріалу та потребує значної допомоги викладача. 1 Практичну роботу виконано на початковому рівні: представлено лише окремі елементи завдання, студент має суттєві труднощі з розумінням теми та не може самостійно пояснити отримані результати.	
Презентація / самостійна робота	10 Презентація повністю розкриває тему, містить якісно підібрані, достовірні та змістовні матеріали, доречні ілюстрації й приклади. Інформація логічно структурована, матеріал викладено послідовно. Студент вільно володіє змістом презентації, застосовує нормативну фахову лексику, самостійно аналізує матеріал, аргументує висновки та вичерпно відповідає на запитання. 9 Презентація змістовна, добре структурована, містить якісні матеріали та доречні візуальні приклади. Тема розкрита повністю. Студент упевнено захищає презентацію, володіє матеріалом і фаховою термінологією, допускає лише незначні	

	неточності. 8 Презентація відповідає темі, містить достатній обсяг інформації та відповідні ілюстрації. Матеріали переважно якісні й достовірні. Студент добре орієнтується в змісті, пояснює основні положення, проте допускає окремі неточності або не завжди достатньо аргументує висновки. 7 Презентація загалом розкриває тему, але окремі питання висвітлено недостатньо або матеріали підібрано не зовсім вдало. Структура переважно логічна. Студент розуміє зміст роботи, однак під час захисту має труднощі з поясненням окремих положень і використанням фахової лексики. 6 Презентація розкриває основні аспекти теми, проте містить недостатньо опрацьовані матеріали, обмежену кількість прикладів або недоліки структури. Студент частково володіє матеріалом, потребує уточнювальних запитань і не завжди може обґрунтувати наведені положення. 5 Презентація розкриває тему частково, містить поверхову інформацію, недостатньо якісно підібрані матеріали або невідповідні ілюстрації. Студент демонструє задовільне розуміння основних положень, але має труднощі з послідовним викладом, аргументацією та відповідями на запитання. 4 Презентація має суттєві змістові недоліки, недостатньо розкриває тему, містить мало якісних джерел або прикладів. Структура непослідовна. Студент слабо орієнтується в матеріалі, допускає помилки у використанні фахової термінології та потребує значної допомоги під час захисту. 3 Презентація містить фрагментарну інформацію, тема розкрита поверхово, матеріали підібрані частково або не завжди відповідають темі. Студент демонструє недостатнє розуміння змісту, має значні труднощі з поясненням інформації та відповідями на запитання. 2 Презентація виконана на низькому рівні, містить дуже обмежений обсяг інформації, недостатньо достовірні або недоречні матеріали. Студент демонструє мінімальне розуміння теми, не може належно пояснити основні положення презентації. 1 Презентація виконана на початковому рівні: містить лише окремі матеріали, які недостатньо розкривають тему, має суттєві недоліки структури та змісту. Студент майже не володіє представленим матеріалом, не може самостійно пояснити його зміст і відповісти на запитання.	
Підсумкове творче завдання	Всього 20 балів Творче завдання виконано повністю та на високому рівні. Студент самостійно визначає й аналізує проблему, проводить передпроєктне дослідження, опрацьовує аналоги, розробляє оригінальну та обґрунтовану концепцію дизайн-рішення. Ураховує функціональні, конструктивні, технологічні, ергономічні, естетичні та інші доречні чинники проєктування. Вільно володіє матеріалом, правильно застосовує фахову термінологію, аргументує прийняті рішення та переконливо представляє результати. 15 балів Творче завдання виконано в повному обсязі, проблема визначена правильно, запропоновано доцільну концепцію дизайн-рішення.	

	Проведено аналіз аналогів, враховано основні чинники проєктування. Студент обґрунтовує більшість рішень, демонструє належне володіння матеріалом, проте робота має окремі недоліки в аналізі, самостійності концепції або аргументації. 10 балів Творче завдання виконано частково або на достатньому початковому рівні. Проблему визначено, однак її аналіз є поверховим. Концепція дизайн-рішення недостатньо опрацьована або обґрунтована, аналіз аналогів обмежений, окремі чинники проєктування не враховано. Студент демонструє часткове розуміння матеріалу та потребує уточнювальних запитань для пояснення власних рішень. 5 балів Творче завдання виконано на низькому рівні. Представлено лише окремі елементи роботи, проблема сформульована нечітко, концепція дизайн-рішення недостатньо розроблена. Аналіз аналогів і обґрунтування проєктних рішень відсутні або мають фрагментарний характер. Студент має значні труднощі з поясненням результатів і застосуванням фахової термінології. 0 балів Творче завдання не виконано, результат відсутній або подана робота не відповідає поставленому завданню та не дає змоги оцінити досягнення визначених навчальних результатів.

Кожне завдання має здаватися відповідно до дедлайну. Виключенням є поважна причина (хвороба, сімейні обставини, форс мажорні ситуації). У разі нездачі завдання в термін без поважної причини, студент має право доздати завдання протягом 10 календарних днів, але робота буде оцінена не вище ніж 50% від максимальної оцінки.

Шкала оцінювання

ECTS	**Бали**	**Зміст**
90-100	A	Бездоганна підготовка в широкому контексті
80-89	B	Повні знання та вміння
70-79	C	Хороші знання та вміння
65-69	D	Задовільні знання, стереотипні вміння
60-64	E	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
35-59	FX	Слабкі знання, відсутність умінь
1-34	F	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

Основна література:

1. Олійник О. П. Теорії та концепції дизайну : навч. посіб. Київ : НАУ, 2024. 256 с.
2. Савчак Н. С., Савчак Р. Н., Михайлечко Н. В., Баранович Л. Р. Основи дизайну : навч. посіб. Львів : СПОЛОМ, 2024. 172 с.
3. Вергунов С. В., Вергунова Н. С., Звенігородський Л. А. Основи формоутворення : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 124 с.
4. Денисенко С. М. Основи композиції і проєктної графіки : навч. посіб. Київ : НАУ, 202
5. Норман Д. Дизайн звичних речей. Київ : ArtHuss, 2024. 320 с.
6. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ : ArtHuss, 2023.
7. Papanek V. Design for the Real World: Human Ecology and Social Change. 3rd ed. London : Thames & Hudson, 2019. 394

Додаткова література:

1. Білодід Ю. М. Поліщук О. П. Основи дизайну [навч. посіб.] / Ю. М. Білодід, О. П. Поліщук – Київ: Парапан, 2004. – 240 с.: іл.
2. Бразелл Д. Як стати успішним ілюстратором / Дерек Бразел, Джо Девіс – Київ: ArtHuss, 2017. – 208 с.: іл.
3. Даниленко В. Я. Дизайн : підручник / В. Даниленко. – Харків : Вид-во ХДАДМ, 2003. –320 с.
4. Даниленко В. Дизайн України в світовому контексті художньо-проектної культури. – Харків : ХДАДМ, Колорит, 2005. –244 с.: іл.
5. Даниленко В. Майбутнє європейського дизайну: Чехія, Польща, Україна. / В. Даниленко. – Харків.: Колорит, 2007.
6. Дизайн: словник-довідник. – Київ: Фенікс, 2010. – 383 с.
7. Емброуз Г. Основи. Графічний дизайн. 01: Підхід і мова / Гевін Емброуз, Найджел Оно-Біллсон. – Київ: ArtHuss, 2019. – 191 с.: іл. – («Креативна практика»)
8. Іттен, Йоханнес. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах. / Йоханнес Іттен ; пер. з нім. С. Святенко. – Київ: ArtHuss, 2021. – 136 с.: іл.
9. Куленко М. Мистецтво шрифту. Кн. 1.: [навч. посіб.] / М. Куленко. – Київ: Альтпрес, 2011. – 138 с.
10. Куленко М. Основи графічного дизайну: [навч. посіб.] / М. Куленко. – Київ: Кондор, 2006. – 250 с.: іл.
11. Лаптон, Еллен. Графічний дизайн. Нові основи / Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філліпс ; пер. з англ. І. Михайлишена. – Київ: ArtHuss, 2020. – 264 с.: іл.
12. Михайленко В. Є. Основи композиції / В. Є. Михайленко, М. І. Яковлєв. – Київ : Каравела, 2008. – 304 с.

13. Олійник О. Теорії та концепції дизайну : [навч. посіб.] / Олена Олійник – Київ: Олді плюс, 2020. – 256 с.: іл.
14. Прищенко С. Дизайн і реклама: ілюстрований гласарій (основні терміни та поняття) / Світлана Прищенко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. – 208 с.: іл.
15. Прищенко С. В. Теорія та методологія дизайну: навчально-методичний посібник. / С. В. Прищенко. – Київ: Альтерпрес, 2010. – 208 с.
16. Реклама і дизайн. Тлумачний словник. Advertising & design / Упоряд. Л.В. Ремізовський. – Київ: Альтерпресс. 2012. – 288 с.
17. Сбітнєва Н. Історія графічного дизайну: [навч. посіб.] / Н. Сбітнєва. – Харків : ХДАДМ, 2014. – 221 с.
18. Скліренко Н. Соціальна реклама в контексті дизайну: [навч. посіб.] / Наталія Скляренко, Ольга Романюк. – Київ: Видавець Олег Філюк, 2017. – 250 с.: іл.
19. Шевченко В. Композиція плаката. / В. Шевченко. – Харків: Колорит, 2004. – 123 с.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

1. Чугай , Н. М., & Яковець , І. О. (2023). ПРОЄКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРЕДМЕТНО-ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА НА ОСНОВІ ПАРАМЕТРИЗМУ. *Український мистецтвознавчий дискурс*, (4), 104–110. https://doi.org/10.32782/uad.2023.4.14
2. https://www.metmuseum.org/essays/timeline-of-art-history?utm_source=chatgpt.com
3. https://www.getty.edu/research-conservation/tools-databases/research-portal/faqs
4. https://fonts.google.com/?utm_source=chatgpt.com
5. 8 Faces, Type Worship: Inspirational Typography & Lettering: блог. URL: http://blog.8faces.com/
6. 99 designs. URL: https://99designs.com/